

Sámi allaskuvla

Sámi University of Applied Sciences

OAHPPOPLÁNA

BISTEVAŠ DESIGN

15 oahppočuoggá

Bođufága

Duodje- ja hábmenbachelora duodjefágalaš vuodđooahppu

1. OAHPPOOVTTADAGA NAMMA

Sámegillii: Bistevaš design

Dárogillii: Bærekraftig design

Eaŋgalasgillii: Sustainable Design

2. OPPALAŠ DIEĐUT OAHPU BIRRA

OAHPPOOVTTADAGA KODA: DUO 102

VIIDODAT: 15 oahppočuoggá

OAHPU LÁGIDEAPMI: Čoagganeamit ja iešheanálaš barggut čoagganemiid gaskkas.

3. OAHPPOPROGRÁMMA GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu lea geatnegahtton vuoddoahppu duodje- ja hábmenbacheloras. Oahppu sáhtá maiddái leat doarjjafágan dahje válljenfágan eará bachelorprográmmain dahje eará oahpuin. Dasa lassin oahppu sáhtá leat bođufágan.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Dábálaš sisabeassangáibádusat alitoahpahussii. Sisabeassanvuoddu sáhtá leat juogo oppalaš lohkan gelbbolašvuota (čadahan joatkkaskuvlla/logahaga/gymnása) dahje reálagelbbolašvuota. Dasa lassin gáibiduvvo sámegielmähttu.

Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámegiella 1. dahje 2. giellan, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámegiella vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje odđáiigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit sámegiela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahččaleami maid Sámi allaskuvla lágida. Jus lea eahpesihkarvuota man dási gelbbolašvuota ohccis lea, de ášši ovddiduvvo fágalaš árvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul.

Ohcci gii ii leat Duodje- ja hábmenbachelora prográmmastudeanta galgá sáddet sisa 8-10 gova iežas dujiin duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda duodaštussan. Jus ohccis lea fágabreava duojsis, duodjeoahput duodjeskuvllas dahje eará vástideaddji duodjeoahppu, de sáhtá sáddet sisa fágabreava dadje oahppoduodaštusa, ja oažžut dan dohkkehuvvot duodje- dahje dáidda- ja hábmenfágalaš gelbbolašvuoda duodaštussan.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgiellan lea dábálaččat davvisámegiella. Oahpahus sáhtá leat maiddái eará sámegielaide, skandinávalaš dahje eaŋgalsgillii. Eará gielaide oahpahus sáhtá dulkojuvvo

dárbbu mielde. Eará sámegielat studeanttaide láchčo dilli nu ahte sii sáhttet čállit bargguid iežaset sámegillii.

6. SISDOALLU

Bistevaš hábmen -oahppu fállá geavatlaš ja teorehtalaš vuodđodieđuid, maiguin viiddidit studeantta duddjoma ja hábmema (designa) máhttima. Oahpahusas vuodjut sierralágan duddjoma ja hábmema vugiid, teknikaid, reaidduid ja ávdnasiid geahččaleapmái. Oahpus suokkardallat mainna láchkai bistevašvuoda dárbbut ja prinsihpat váldojuvvojit vuhtii duodjeárbevieru ávkinatnimis hábmema vuodđun. Oahpahusas deattuhuvvojit sámiid, árkatalaš guovllu eamiálbmoga, duodjeárbevierut, mat lea hutkás bargama vuodđun.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Máhttu ja diehtu:

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhttá

- kritihkalaččat guorahallat árbevirolaš duoji ávkinatnima modearna hábmema vuodđun
- ságastallat teorehtalaččat gažaldagain, mat gusket bistevašvuoda dárbbuid ja prinsihpaid hábmemis
- heivehit čájáhushuksenvugiid duodječájáhussii

Gálggat:

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhttá

- geavahit fágalaš reaidduid, teknikaid ja ovdanbuktinvugiid duddjomis ja estehtalaš ovdanbuktimis
- gaskkustit iežas hábmen- ja duddjonvásáhusaid teorehtalaš suokkardallamiiguin

Oppalaš gelbbolašvuohhta:

Oahpu maŋŋá kandidáhtta máhttá

- plánet ja čadahit bargguid ja prošeavttaid ehtalaš gáibádusaid ja njuolggadusaid vuodul
- gaskkustit fágalaš teoriijaid, čuolmmaid ja bohtosiid sihke čálalaččat, njálmmálaččat ja eará relevánta ovdanbuktinvugiiguin

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Duddjon, logaldallamat, bargobájit, seminárat, portfolio dahkan, oahppanbeaivegirji, bagadallamat ja lohkanmeari lohkan.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

Studeanta galgá leat oassálastán unnimustá 75 % lágiduvvon oahpus, ja geatnegahtton barggut galget leat árvvoštallojuvvon ja dohkkehuvvon ovdalgo kandidáhtta beassá eksámenii.

Geatnegahtton barggut leat portfolio oktan reflektearmiiguin ja unnimustá guokte (2) barggu. Oahppokoordináhtor mearrida, beasságo studeanta eksámenii.

10. EKSÁMEN

Árvvoštallan:

1. Dujiid ja portfolio árvvoštallan. Deaddu 50 % loahpalaš árvosánis.
2. Čájáhushuksen ja njálmmálaš eksámen. Deaddu 50 % loahpalaš árvosánis.

Árvosánit addojit ECTS vuogádaga mielde, mas A lea buoremus árvosátni ja E lea vuolemus ceavzinárvosátni. F árvosátni mearkkaša ahte ii leat ceavzán. Muđui čujuhuvvo Sámi allaskuvlla loahpalaš árvvoštallan- ja eksámennjuolggadusaide.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN FÁGA/FÁTTÁ?

Ii leat.

12. KVALITEHTASIIKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii, ja makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraportta vuodul.

13. LOHKANMEARRI

Lohkanmearri lea sullii 250 siiddu.

Coutts, Glen (2012). Design, not accident. Girjjis: Päivi Tahkokallio *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overwies and Discussion 38. Roavenjárga: Lappi universitehta. S. 48–53 (4 s).

Hardt, Michael B. (2012). The story of the frozen ice or the art of sustainable design in the Arctic. Girjjis: *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overwies and Discussion 38. Roavenjárga: Lappi universitehta. S. 54–59 (3 s).

Kinnersly-Taylor, Joanna. 2011. Dyeing and Screen-Printing on Textiles. S 9–10, 129–142 (16 s).

Lerdahl, Erik (2007). Slagkraft: håndbok i ideutvikling. Oslo: Gyldendal akademisk. S. 11–37, 55–77, 123–136 (62 s).

- Nugraha, Adhi (2012). Transforming tradition, A Method for Maintaining Tradition in a Craft and Design Context. Aalto University publication series Doctoral Dissertations 1/2012. Helsinki: Aalto universiteetti. (40 s).
- Rahme, Lotta & Hartman Dag (2006). Fiskskinn: garvning och sömning med traditionella metoder. Sigtuna: Lottas garfveri. S. 7–56 (49 s).
- Stallebrass, Pam. 1990. The Creative Guide to Fabric Screen Printing. S.11–21 (10 s).
- Tahkokallio, Päivi (2012). What has Arctic Design got to do with it. Girjiss: *Arctic Design. Opening the Discussion*. Publications of the Faculty of Art and Design of the University of Lapland. Series C Overviews and Discussion 38. Rovaniemi: Lappeenranta universiteetti. S. 20–25 (3 s).
- Thorpe, Ann 2000: Design för hållbar utveckling: ekologi, ekonomi, kultur. Stockholm: Raster. S. 6–71 (65 s).